

GameChangers 2023: Výhra proti odlesňování v Amazonii, prozatím

---

insightcrime.org/news/gamechangers-2023-win-against-deforestation-amazon/

Míra odlesňování se během minulého roku výrazně snížila v Kolumbii a Brazílii, dvou amazonských národech, které historicky patří mezi 10 zemí s nejvyšší ztrátou lesů na světě.

Předběžné údaje naznačují, že odlesňování v Kolumbii mezi lednem a zářím kleslo o 70 % ve srovnání se stejným obdobím v roce 2022, podle údajů předložených Susanou Muhamad, ministryní životního prostředí a udržitelného rozvoje. V Brazílii se odlesňování snížilo za prvních 10 měsíců roku 2023 o 61 % ve srovnání se stejným obdobím loňského roku, podle údajů Amazonského institutu lidí a životního prostředí (Instituto do Homem e Meio Ambiente da Amazônia-Imazon), klimatického soudce. organizace.

VIZ TAKÉ: Ekologické zločiny sužují trojhraniční oblasti Amazonie

Ochrana amazonského deštného pralesa byla ústředním tématem na mnohostranných setkáních v roce 2023. V srpnu se poprvé setkali lídři ze zemí, ve kterých se nachází část Amazonie – Bolívie, Brazílie, Kolumbie, Ekvádor, Guyana, Peru, Surinam a Venezuela. čas. Na tomto amazonském summitu se zástupci z každé země zavázali zdvojnásobit své úsilí na ochranu deštného pralesa.

Mezi poklesem úbytku lesů v Kolumbii a Brazílii a amazonským summitem představoval letošní rok malé vítězství v boji proti odlesňování v regionu. Tento úspěch však přichází uprostřed znepokojivého regionálního panoramatu, v němž zločinecké skupiny zapouštějí kořeny v Amazonii a rozšiřují svou účast na ekologických zločinech.

Co stojí za poklesem úbytku lesů v Kolumbii?

Ke snížení míry odlesňování v Kolumbii vedly dva faktory: změna vládní politiky a vzestup jakési ekologické kriminální správy.

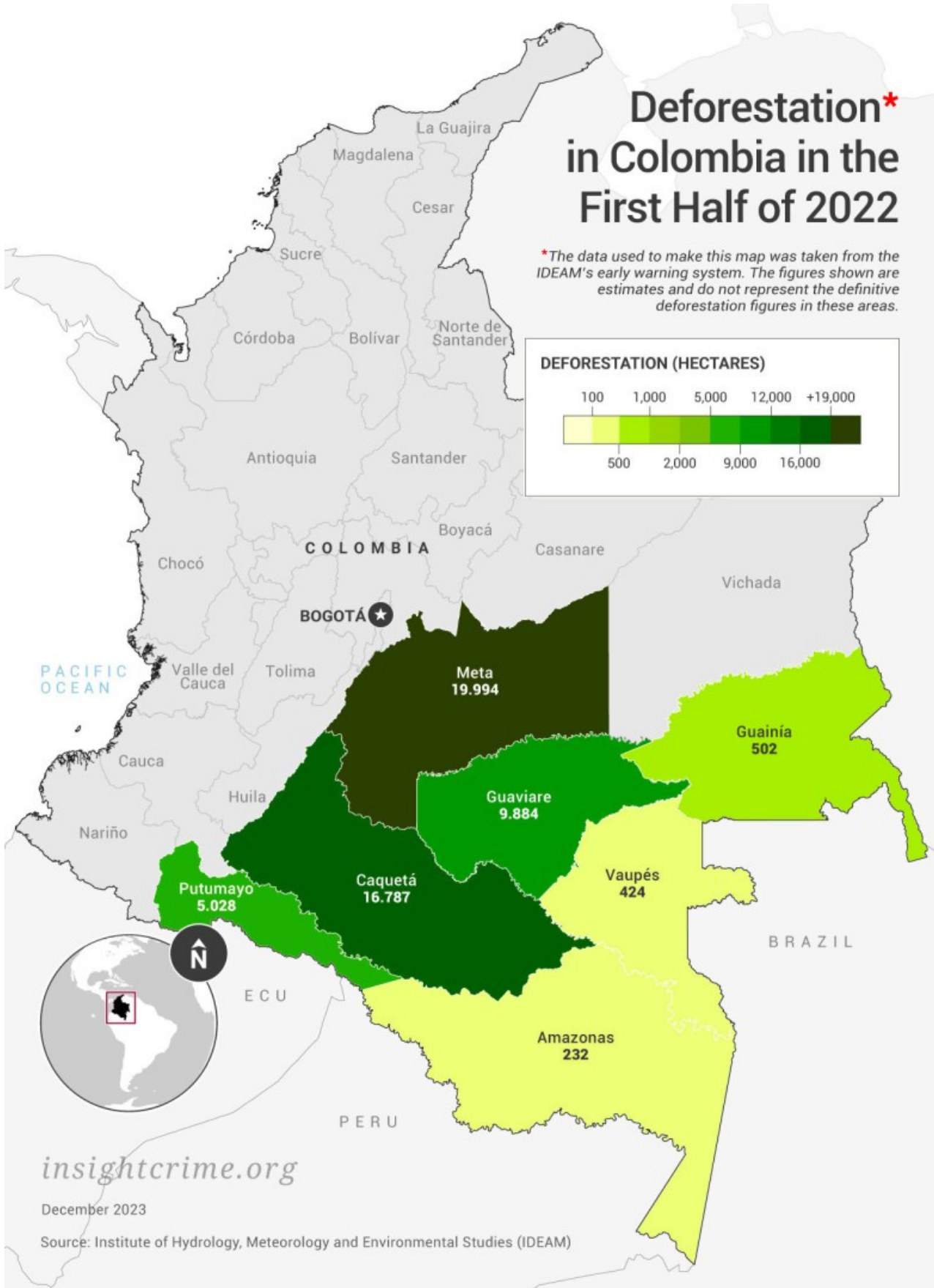
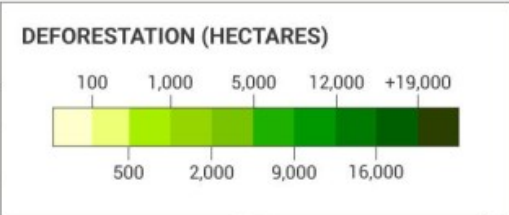
Ochrana Amazonie je pilířem agendy prezidenta Gustava Petra. Od svého nástupu do úřadu v srpnu 2022 se mu podařilo zvrátit trend rostoucího odlesňování zaznamenaného v prvních měsících tohoto roku. Do konce roku 2022 bylo podle údajů Institutu hydrologie, meteorologie a environmentálních studií (Instituto de Hidrología, Meteorología y Estudios Ambientales – Ideam) ztraceno 123 517 hektarů, což je o 29 % méně než 174 103 v roce 2021.

Snížení míry odlesňování, které začalo za jeho předsednictví, pokračovalo po celý rok 2023. Jen za první čtyři měsíce tohoto roku se odlesňování snížilo o 76 % ve srovnání se stejným obdobím v roce 2022 . Mezitím mezi dubnem a červnem ztratila kolumbijská

amazonská oblast asi 850 hektarů lesního porostu, což je o 66 % méně než za tu dobu loňského roku.

Deforestation* in Colombia in the First Half of 2022

*The data used to make this map was taken from the IDEAM's early warning system. The figures shown are estimates and do not represent the definitive deforestation figures in these areas.

insightcrime.org

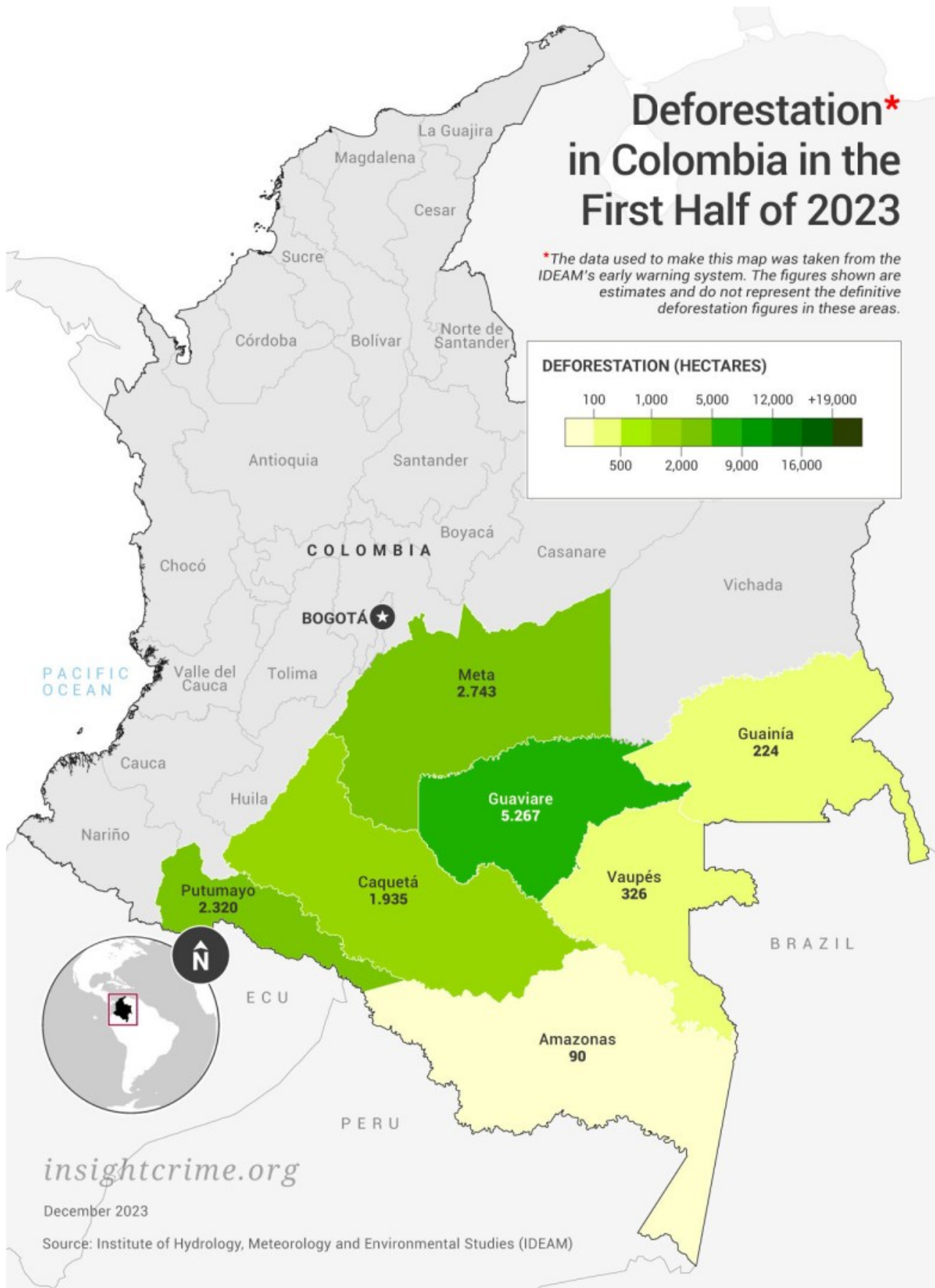
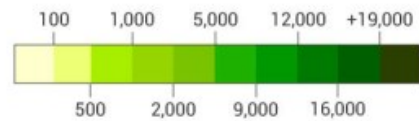
December 2023

Source: Institute of Hydrology, Meteorology and Environmental Studies (IDEAM)

Deforestation* in Colombia in the First Half of 2023

*The data used to make this map was taken from the IDEAM's early warning system. The figures shown are estimates and do not represent the definitive deforestation figures in these areas.

DEFORESTATION (HECTARES)

insightcrime.org

December 2023

Source: Institute of Hydrology, Meteorology and Environmental Studies (IDEAM)

Přesunutím kurzoru zobrazíte změny na mapě

„Je to slibný začátek, ale musíme zůstat při zemi. Změna strategie byla úspěšná, ale nyní je úkolem udržet ji i příští rok,“ řekl Muhamad při prezentaci čísel.

Snížení ztráty lesů je zčásti výsledkem vládních programů ochrany a komunitního lesnictví, které podporují udržitelné využívání lesních zdrojů.

Je to také výsledek toho, že prezident Petro ve svém plánu „Total Peace“ soustředil životní prostředí na životní prostředí, jehož prostřednictvím jeho administrativa vede mírová jednání s více než 20 ozbrojenými skupinami v zemi. Toto zaměření na životní prostředí vytváří nový precedens. V mírové dohodě z roku 2016 mezi vládou a Revolučními ozbrojenými silami Kolumbie (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia – FARC) byl les považován spíše za příjemce než za ústřední pilíř dohody.

Před mírovou dohodou FARC dlouho vystupovala jako de facto strážci velké části Amazonie, která chránila skupinu před útoky ozbrojených sil. FARC, která byla v té době největší ozbrojenou skupinou v zemi, měla větší zájem o využití lesa k zajištění jeho přežití, než o využití jeho přírodních zdrojů jako dalšího zdroje příjmů.

Po demobilizaci velké části skupiny v roce 2016 však odlesňování vzrostlo a v roce 2017 vzrostlo o 23 %. V následujících letech vzrostla nelegální těžba dřeva zločineckými skupinami a zkorumpovanými aktéry.

Poté, v roce 2022, v očekávání Petrova vítězství, začala nejmocnější ex-FARC mafiánská skupina, Ústřední generální štáb (Estado Mayor Central – EMC), jedna z několika disidentských frakcí, které se po mírových jednáních nedemobilizovaly s povstaleckou skupinou. chrání les na svých územích v severozápadním oblouku Amazonky. Tyto oblasti v departementech Meta, Guaviare a Caquetá jsou jedny z nejvíce odlesněných oblastí Kolumbie.

„Než se Petro stal prezidentem, [EMC] vytvořilo nového průvodce, nový soubor pravidel. Od velmi flexibilního přístupu k těžbě dřeva k tomu, že řekli, že to musí skončit,“ řekla InSight Crime Juanita Vélez, kolumbijská expertka na ozbrojené konflikty a odlesňování.

S Petrem u moci EMC zdvojnásobilo svůj zákaz těžby a udrželo jej po celý rok 2023. Základem tohoto ochranného příkazu je zájem skupiny použít jej jako bod ve svůj prospěch během mírových jednání s vládou.

Omezování hybatelů odlesňování v Brazílii

Stejně jako Petro, i brazilský prezident Luiz Inácio Lula da Silva učinil ochranu životního prostředí a boj proti odlesňování jedním z pilířů své agendy. Lulův návrat k moci v roce 2023 poskytl brazilskou Amazonii, která za jeho předchůdce Jaira Bolsonara utrpěla rekordní zničení, určitý oddech.

Za čtyři roky, kdy byl Bolsonaro prezidentem, ztratila Brazílie oblast lesů větší než je velikost Belgie. Tato úroveň ničení způsobila, že se části Amazonie změnily z propadů uhlíku na emitory uhlíku.

Bolsonaro během svého předsednictví slíbil, že bude rozvíjet Amazonii a využívat její přírodní zdroje. Tato těžební agenda položila základ pro rozšiřování zemědělských projektů, obchodování s půdou a nelegální těžbu dřeva a těžbu v Amazonii, což byly všechny motory nekontrolovatelného odlesňování v Brazílii.

Bolsonaro také omezil personál a finanční prostředky brazilského Institutu pro životní prostředí a přírodní zdroje (Instituto Brasileiro do Meio Ambiente e dos Recursos Naturais Renováveis – Ibama), tamní agentury, která má na starosti boj proti ekologickým zločinům . Rozhodnutí výrazně omezilo dohled nad životním prostředím.

Od ledna 2023, kdy Lula nastoupil do úřadu, se ale snažil zvrátit kontroverzní politiku svého předchůdce a omezit odlesňování v brazilské Amazonii. A uspěl.

Mezi lednem a říjnem 2023 bylo vykáceno 380 600 hektarů, což je 61% pokles ve srovnání se stejným obdobím roku 2022. Podle Imazona to byla nejmenší plocha úbytku lesa od roku 2018.

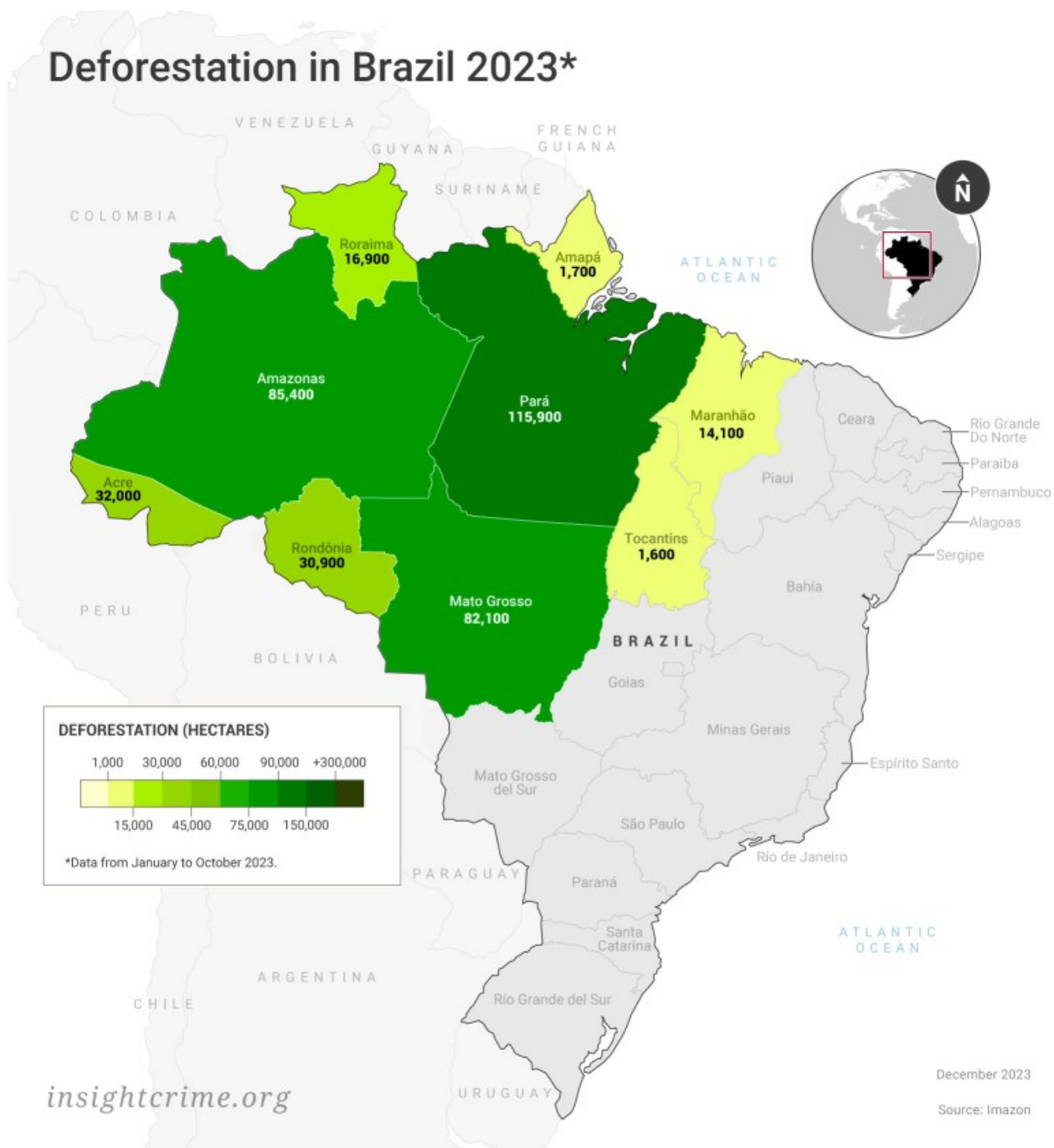
Deforestation in Brazil 2022

insightcrime.org

Deforestation in Brazil 2023*

Přesunutím kurzoru zobrazíte změny na mapě

Jedním z prvních kroků, které Lula podnikl ve svém boji za omezení odlesňování v Brazílii, bylo znovu vybudovat Ibamu a vrátit organizaci její drápy, což jí umožnilo zahájit iniciativy na ochranu lesa.

"Když vláda změnila majitele, poskytla rámec pro změnu této situace," řekla Melina Risso, ředitelka výzkumu v Igarapé Institute, nezávislém think-tanku se sídlem v Brazílii, který se zaměřuje na otázky rozvoje, bezpečnosti a klimatu.

"Přišel s cílem zpomalit ničení v Amazonii." Uložil pokuty a zmocnil se oblastí s nekontrolovatelnou nezákonnou činností," dodala.

V lednu zahájila Ibama sérii operací v severních státech Pará, Roraima a Acre s cílem udělit pokuty za nelegální těžbu dřeva a odradit dřevorubce od kácení stromů v nových oblastech.

VIZ TAKÉ: Ochranný pakt Amazonu v boji proti organizovanému zločinu zaostává

S pomocí federální policie vyhnali agenti Ibamy také *garimpeiros* neboli lidi podílející se na nelegální těžbě, kteří působí na území domorodých Yanomami na hranici Brazílie a Venezuely.

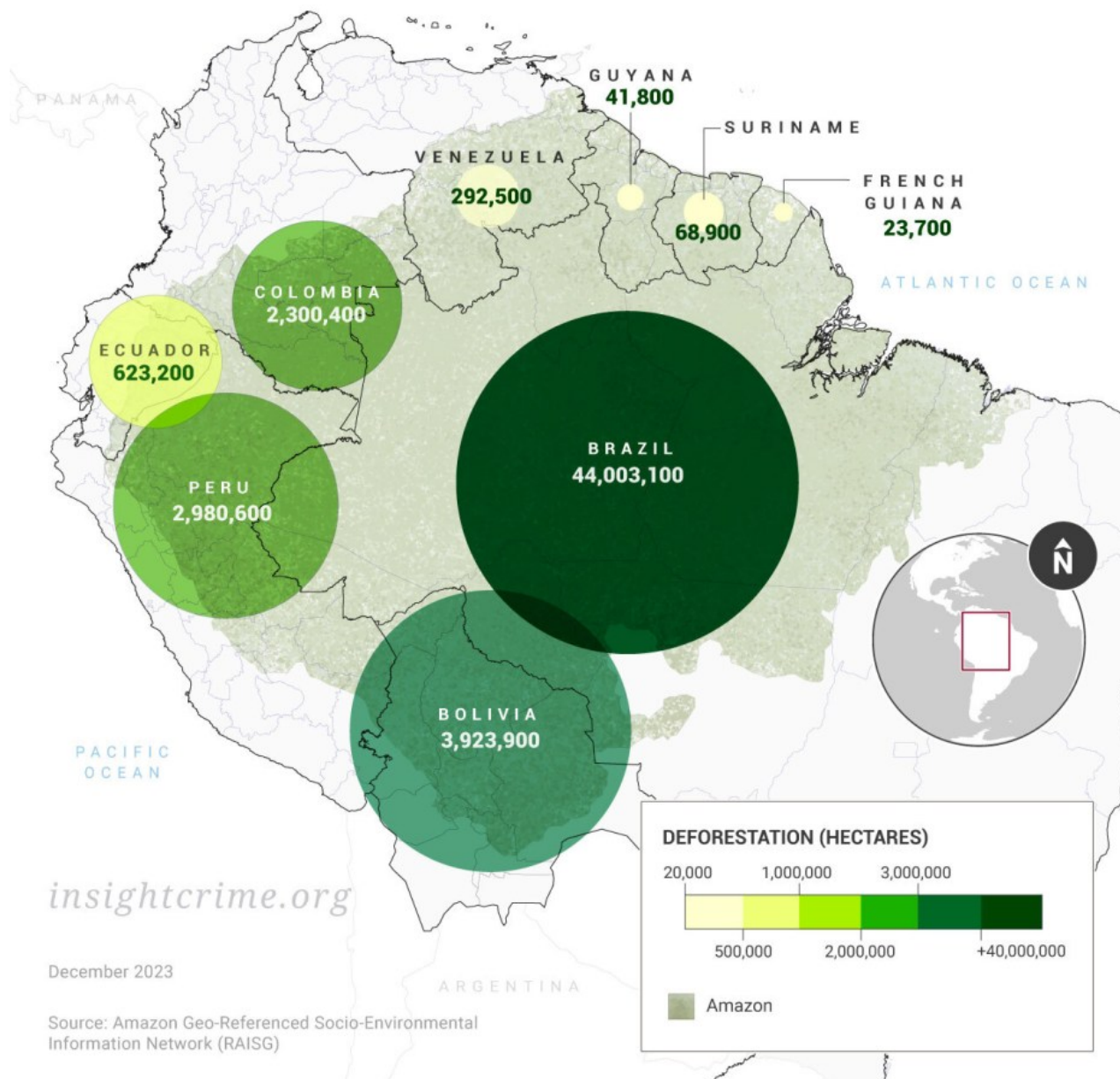
Lula také podnikl kroky ke zrušení Bolsonaroových flexibilních pravidel pro střelné zbraně, které umožnily silným zločineckým skupinám během jeho funkčního období zesílit.

Dlouhá cesta před námi

Není pochyb o tom, že letošní pokles odlesňování v kolumbijské a brazilské Amazonii byl malým vítězstvím uprostřed současné klimatické krize. Aby však bylo možné skutečně zploštit křivku odlesňování v Amazonii, zbývá mnoho výzev.

Deforestation in the Amazon Basin 2001-2020

Jednou z takových výzev jsou mocné zločinecké sítě, které jsou hluboce zakořeněné v povodí Amazonky, protože stále více sledují ekologické zločiny jako lukrativní zdroj příjmů.

Například Velitelství prvního hlavního města (Primeiro Comando da Capital – PCC), jedna z nejprominentnějších brazilských zločineckých skupin, která v zemi dominuje obchodu s drogami, rozšířila svá chapadla po těžebních zónách brazilské Amazonie v roce 2023. Ve státě Roraima a Na území Yanomami, PCC poskytlo zbraně a těžké stroje garimpeiros, nabídlo bezpečnostní služby dolům a dokonce pomohlo těžít zlato z Amazonie.

V dalších zemích regionu, jako je Peru, sítě pašeráků drog rozšířily svůj vliv v Amazonii během roku 2023, kácely stromy, stavěly tajné dráhy a zasévaly pole koky, suroviny používané k výrobě kokainu. Environmentální a domorodí vůdci, kteří se postavili proti vpádům obchodníků s drogami do Amazonie, se stali terčem hrozeb, útoků a dokonce i atentátů.

V Kolumbii přítomnost zločineckých skupin v Amazonii a ústřední role EMC při kontrole míry odlesňování visí udržitelnost ochrany lesů na vlásku.

Další výzvou ke snížení odlesňování v dlouhodobém horizontu je potřeba regionální spolupráce a trvalé politické vůle.

"Musíme přemýšlet o Amazonii z regionálního hlediska, pokud ne, dopady budou globální," řekl Risso z Igarapé Institute.

Potřeba takové regionální spolupráce se ukázala letos, když poté, co Brazílie vyhnala neformální horníky z půdy Yanomami, mnoho garimpeiros přešlo do Venezuely a Guyany, aby pokračovali v těžbě. V prosinci se vrátili na území Yanomami a obnovili zde své operace.

Spolupráce mezi amazonskými zeměmi je ale zatím omezená.

Přestože amazonské vlády během srpnového summitu v Amazonii schválily deklaraci na ochranu deštných pralesů, nenačrtává konkrétní strategie, jak se vypořádat s odlesňováním.

Ve skutečnosti je většina amazonských zemí daleko od omezení odlesňování na svých územích, ať už proto, že zaujmout pevný postoj není nejvyšší politickou prioritou, nebo je to v rozporu s jejich zájmy.

Například ve Venezuele je těžba zlata nadále jedním z hlavních zdrojů příjmů vlády Nicoláse Madura. V Peru pokračující politická nestabilita posunula řešení environmentální kriminality na konec vládního seznamu priorit. Zatímco v Bolívii laxní předpisy o dovozu rtuti, která se používá k oddělení zlata od sedimentů, zvýšily pašované toky tohoto toxického kovu v celém regionu Amazonie.

jaké jsou vaše myšlenky?

Kliknutím sem pošlete své komentáře InSight Crime.

Vyzýváme čtenáře, aby kopírovali a distribuovali naši práci pro nekomerční účely, s uvedením zdroje InSight Crime v vedlejším řádku a odkazy na originál v horní i dolní části článku. Podívejte se na web Creative Commons, kde najdete další podrobnosti o tom, jak sdílet naši práci, a pokud používáte článek, pošlete nám e-mail.